

Iruña-Veleia

2. Nazioarteko Biltzarra

2º Congreso Internacional

**Europako altxor arkeologikoa,
linguistikoa eta historikoa**

**Un tesoro arqueológico,
lingüístico e histórico de Europa**

Sarrera

Ia hamar urte dira Iruña-Veleiako aurkikuntzak aurkeztu zirela (400 grafito baino gehiago, arkeologoek berezitzat joak), eta ia zortzi Batzorde Zientifiko Laguntzailea deiturikoak faltsutzat jo eta Arabako Foru Aldundiak Lurmeneko arkeologoak auzibidean jarri zituela.

Benetakoak/faltsuak eztabaidak bereganatu du auzia egun beltz haietatik gaur arte. Kontua da harrezkero gaira hurbildu eta grafitoak sakon aztertu dituzten ikerle guztiak ondorio berdinerarekin heldu direla: grafitoak ezin direla faltsuak izan. Une honetan benetakotasunaren aldeko hogeitxosten baino gehiago irakur daitezke, hainbat herrialdetako ikerleek sinaturikoak.

Grafitoek bere baitan duten altxor arkeologikoa, historikoa eta linguistikoa aztertzea eta azaltzea izango da bigarren biltzar honen helburua. Latinezko eta euskarazko testuak, sinbologia eta ikonografia kristaua, eguneroko bizitzako irudiak eta abar. Garrantzi berezia dute euskerazko grafitoak, testuinguru propioan agertutako lehen hitzak eta esaldiak izateagatik eta filologia eta historia aldetik duten interesarengatik.

Introducción

Han transcurrido casi 10 años desde que se presentaron en sociedad los hallazgos de Iruña-Veleia (más de 400 grafitos considerados extraordinarios por los arqueólogos), y casi ocho desde que una llamada Comisión de Científica Asesora los declarara falsos y La Diputación de Álava abriera proceso judicial contra los arqueólogos de Lurmen.

Desde aquellas aciagas fechas la polémica verdaderos/falsos ha acaparado el tema. La realidad es que todos los estudiosos que se han acercado con posterioridad al asunto y han analizado a fondo los grafitos han llegado a la conclusión de que no pueden ser falsos, y a día de hoy se pueden leer más de veinte informes que abogan por la autenticidad de los grafitos, firmados por científicos de varios países.

En este 2. Congreso vamos a centrarnos en analizar y exponer el gran tesoro arqueológico, histórico y lingüístico que encierran estos grafitos: textos en lenguas latina y vasca, símbolos y motivos iconográficos cristianos, escenas de la vida cotidiana, etc. Cobran especial importancia los grafitos en euskera por ser las primeras palabras y frases que aparecen en un contexto propio, y por su interés filológico e histórico.

Maiatzak 2, astelehena, Donostia

19:00: Hitzaldia Koldo Mitxelena

Juan Martin Elexpuru Arregi eta Koenraad Van den Driessche: *Nuñezen 'Aro Berria': txikizioa eta ilunpea*

Erakusketa: *Iruña-Veleia: Historiak ezin du itxaron*

Sarrera librea

2 de mayo, lunes, Donostia

19:00: Conferencia en el Koldo Mitxelena

Juan Martin Elexpuru Arregi y Koenraad Van den Driessche: *La era de Nuñez en Iruña-Veleia: destrucción y oscurantismo*

Exposición: *Iruña-Veleia: La historia no puede esperar*

Entrada libre

Maiatzak 6, ostirala, Langraiz

19:00: Hitzaldia Auzo Etxean

Miguel Thomson Okatsu: *La controversia sobre la autenticidad de los grafitos de Iruña-Veleia: una perspectiva científica*

Juan Martin Elempuru Arregi: *Nuñezen 'Aro Berria': txikizioa eta ilunpea*

Iruña-Veleia: Historiak ezin du itxaron. Sarrera librea

6 de mayo, viernes, Nanclares

19:00: Charla en el Centro Cívico

Miguel Thomson Okatsu: *La controversia sobre la autenticidad de los grafitos de Iruña-Veleia: una perspectiva científica*

Juan Martin Elempuru Arregi: *La era de Nuñez en Iruña-Veleia: destrucción y oscurantismo*

Exposición: Iruña-Veleia: La historia no puede esperar. Entrada libre

Maiatzak 7, larunbata, Gasteizko Europa Jauregia

09:15 Harrera eta akreditazioa

09:30 Agurra eta Biltzarraren aurkezpena

09:45 Altxor arkeologikoa. Eliseo Gil Zubilaga eta Idoia Filloy Nieva

10:45 Atsedenaldia

11:15 Altxor linguistikoa: euskera eta latina.

Martin Elempuru Arregi, Alicia Satué, Mapi Alonso Fourcade, Luis Silgo Gauche, Mikel Urkola Elizegi

13:15 Mahaingurua: arkeologia-hizkuntzalaritza

14:15 Bazkaria

16:00 Erakusketa. *Iruña-Veleia: Historiak ezin du itxaron.* bertako grafitoak azalduko dituzte.

16:30 Altxor historikoa: Koenraad Van den Driessche, Miguel Thomson Okatsu, Antonio Rodriguez Colmenero, Mikel Larrañaga

18:00 Komunikazioak: Ulrike Fritz, Jon Nikolas Lopez Ituiño, Antonio Arnaiz Villena

18:40 Atsedenaldia

18:50 Nola askatu Iruña-Veleiako korapiloa:

Patxi Zabaleta Zabaleta, Eliseo Gil Zubilaga eta Idoia Filloy Nieva (Lurmen), Maritxu Goikoetxea (SOS Iruña-Veleia), Iñigo Larramendi (Martin Ttipia) eta Patxi Alaña Arrinda (Euskeraren Jatorria)

20:10 Amaiera

Carlos Uragak egindako "Iruña-Veleia: historiak ezin du itxaron" erakusketaren inaugurazioa

Grafitoen altxorra zabaltzeko egin den lehenengo erakusketa hau Donostian, Langraizen eta Gasteizen lehenengo aldiz erakutsiko da. Europa Jauregian hizlariak erakusketan bertan grafito adierazgarrienei buruz hitz egingo dute, grafito batzuen kopien gainean

7 de mayo, sábado, Palacio Europa de Gasteiz

09:15 Recepción, acreditación

09:30 Saludo y presentación del Congreso

09:45 Un tesoro arqueológico. Eliseo Gil Zubilaga e Idoia Filloy Nieva

10:45 Descanso

11:15 Un tesoro lingüístico: euskera y latín. Juan Martín Elempuru Arregi, Alicia Satué, Mapi Alonso Fourcade, Luis Silgo Gauche, Mikel Urkola Elizegi

13:15 Mesa redonda: arqueología y lingüística

14:15 Comida

16:00 Exposición Iruña-Veleia: La historia no puede esperar. Los-las ponentes explicarán los grafitos.

16:30 Un tesoro histórico Koenraad Van den Driessche, Miguel Thomson Okatsu, Antonio Rodriguez Colmenero, Mikel Larrañaga

18:00 Comunicaciones: Ulrike Fritz, Jon Nikolas Lopez Ituiño, Antonio Arnaiz Villena

18:40 Descanso

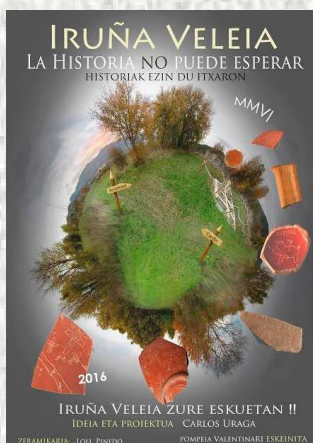
18:50 Mesa redonda: Cómo deshacer el entuerto de Iruña-Veleia. Patxi Zabaleta Zabaleta, Eliseo Gil Zubilaga e Idoia Filloy Nieva (Lurmen), Maritxu Goikoetxea (SOS Iruña-Veleia), Iñigo Larramendi (Martin Ttipia) y Patxi Alaña Arrinda (Euskeraren Jatorria)

20:10 Fin de la jornada

Inauguración de la exposición

"Iruña-Veleia, la historia no puede esperar" de Carlos Uraga

En Donostia, Nanclares y Gasteiz se podrá contemplar la primera exposición que tiene como objetivo difundir el valor de los grafitos. En el Palacio Europa los ponentes acompañarán la exposición explicando los más relevantes, reproducidos a tamaño real

Maiatzak 8, igandea, Iruña-Veleiako indusketa

10:45 Bisita gidatu berezia Iruña-Veleiako indusketara. Ibilbideak: euskera, latina, ikonografia... Sarrera librea
14:00 Bazkaria (aukeran)

8 de mayo, domingo, yacimiento Iruña-Veleia

10:45 Visita guiada especial a la excavación de Iruña-Veleia. Rutas del euskera, latín e iconografía. Entrada libre
14:00 Comida (para los/las que lo deseen)

Maiatzak 9-12, Langraiz

Erakusketa Langraizko Liburutegian. *Iruña-Veleia: Historiak ezin du itxaron* (Carlos Uraga).
Ordutegia: 11:00-14:00 eta 17:00- 19:30

9-12 de mayo, Nanclares

Exposición en la Biblioteca de Nanclares. *Iruña-Veleia: La historia no puede esperar* (Carlos Uraga). Horario: 11:00-14:00 eta 17:00- 19:30

Hizlariak / Ponentes

Altxor arkeologikoa

Eliseo Gil Zubillaga

Historian lizentziatua eta arkeologoa, Lurmeneko zuzendaria eta aurkikuntza garrantzitsu hauen protagonista nagusia

Arkeologia

Idoia Filloy Nieva

Historian lizentziatua eta arkeologoa eta Lurmeneko zuzendarikidea

Altxor linguistikoa

Euskera

Juan Martin Elexpuru Arregi, Euskal Filologian doktorea, idazlea, ahozko euskeraren biltzailea

Latina

Alicia Satué

Filologia Klasikoan eta Hizkuntzalaritza Indoeuroparrean lizentziatua

Pedagogia

Mapi Alonso Fourcade

Hezkuntza Zientzietan Lizentziatua Ginebrako Unibertsitatean

Arkeologia, euskera, iberiera

Luis Silgo Gauche

Arkeologian doktorea eta euskal-iberiarerazko epigrafian aditua

Artikuluaren agerpen goiztiarra

Mikel Urkola Elizegi

Filosofian eta psikologian lizentziatua, EHUko Irakasle Eskolako irakaslea izandakoa eta toponimia ikerlea

Arkeologia

Una revisión crítica de los trabajos del Plan Director de Iruña-Veleia de J. Núñez

El tesoro de un hallazgo cultural contextualizado en Iruña-Veleia

Iruña-Veleiako euskerazko grafitoak

Cronología *post quem* para la generalización del giro preposicional vulgar con *De* a partir de la observación de los grafitos de Iruña-Veleia

¿Como tendríamos que interpretar la forma verbal *egin bedi/badi* documentada en Iruña-Veleia?

La importancia de los graffiti de Iruña-Veleia para el estudio del protovasco y del ibérico

Grafito batzuetan agertzen diren amaierako –a letek euskal atzizki honen eztabaida berriz piztu dute eta artikulua hutsa dela dioen axioma zalantzan jarri dute

Altxor historikoa

Ebidentzia fisikoak

Koenraad Van den Driessche Dok.

Geokimikan doktorea, itzultzailea eta ikerlea

The Iruña-Veleia case: Looking back on 7 years of inquiry

Paralelismoak eta antzeko aurkikuntzak

Miguel Thomson Okatsu

Biologoa eta txosten zientifikoaren aztertzaile eta zuzentzailea

Cristo, la vid y la estrella azul: nueva interpretación de dos grafitos vascos de Iruña-Veleia

Epigrafia

Antonio Rodríguez Colmenero Dok.

Arkeologoa eta epigrafista, Santiago Unibertsitateko katedraduna

Sobre dos divinidades poliadas del norte peninsular ibérico: Asturica Augusta y Veleia (Caristiorum)

Erljioa

Mikel Larrañaga

Filosofian Lizentziatua eta Historian doktorea

Lo pagano y lo cristiano en Iruña-Veleia: una perspectiva contextual

Egiptologia

Ulrike Fritz Dok.

Alemaniko Tübingengo Unibertsitateko hizkuntzalaria eta egiptologoa

Egyptomania in the Roman Empire – The ostraka with egyptianizing hieroglyphs of Iruña-Veleia and pieces of bone with Egyptian gods in Latin

Aita Gurearen azterketa

Jon Nikolas Lopez Ituiño

Arkitekto teknikoa eta Estatuko arkitekto teknikoaren Cercha aldizkariaren Erredakzio Kontseiluko kidea eta historia ikerlea

La forma *Geure Ata* y no *Ata Gurea* aparecida en Iruña-Veleia impulsa la veracidad de los grafitos

Iberiera zeinuak

Antonio Arnaiz Villena

Biologian eta Medikuntzan lizentziatua eta hizkuntzalaritza ikerlea

El ibérico de Iruña-Veleia en el contexto peninsular e insular atlántico

Antolatzaileak

Euskeraren Jatorria, SOS Iruña-Veleia, Martin Ttipia eta Lurmen

Larunbateko biltzarrean izena emateko / Para inscribirse en el Congreso del sábado

Mezua bidali hona: euskerarenjatorria@gmail.com

Bazkariarekin 47 €. Bazkaririk gabe 37 €

Kutxabank: 2095-5092-01-1063635469 (jarri izen-abizenak)

Laboral Kutxa: 3035-0038-91-0380081747 (jarri izen-abizenak)